

muzeul țării crișurilor primăria municipiului oradea

GHEORGHE GHERMAN

DECEMBRIE 2001
IANUARIE 2002

pictură

muzeul țării crișurilor
primăria municipiului oradea

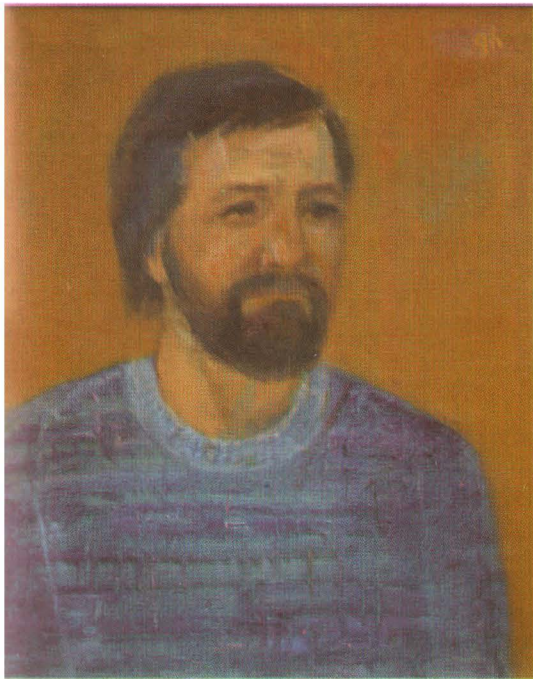
GHEORGHE GHERMAN

pictură

DECEMBRIE 2001
IANUARIE 2002

Catalog realizat de Muzeul Țării Crișurilor Oradea | **Catalogue made by Cris County Museum**
Secția de Artă - Aurel Roșu, Dr. Maria Zintz | **Art Section:** Aurel Rosu, Dr. Maria Zintz
Secția Relații cu Publicul și Expoziții - Simona Cura, Adrian Buzas | **Public Relation and Exhibition Section:** Simona Cura, Adrian Buzas
Foto: Szabo Alexandru | **Photos:** Szabo Alexandru
Traduceri: Dr. Magda Danciu (Idealități Spațio-Temporale),
Daciana Bandici, Dan Lepădatu | **English version:** Dr. Magda Danciu (Spatiotemporal Idealities),
Daciana Bandici, Dan Lepădatu
Organizator expoziție: Dr. Maria Zintz | **Organizer:** Dr. Maria Zintz

Între artiștii pe care i-am cunoscut de-a lungul anilor, Gheorghe Gherman se numără printre cei prea puțin preocupați să stabilească neaparat un dialog permanent cu marele public, să-și “verifice” din timp în timp interesul stărnit de creația sa în rândul iubitorilor de artă. Așa se face că ultima sa expoziție personală dintre cele doar trei sau patru - și-a organizat-o acum 16 ani! Nu a încercat nicidecum să-l fleteze, să-l caute sau să-l provoace pe iubitorul de artă, să-și formeze un grup de colecționari, deși cum era și firesc nu a dus lipsă de asemenea deosebiți iubitori de artă. Gherman a considerat că legătura dintre arta sa și privitor vine de la sine atunci când se înfiripă o relație simpatetică, cu atât mai mult cu cât drumul său artistic s-a construit discret, subtil și în același timp profund, fără sincopă, fără meandre.

Încă de la debut, Gheorghe Gherman a fost remarcat pentru calitățile sale de desenator, de constructor al formelor plastice, încât încă acum aproape 30 de ani el a pornit ca un artist deja format, ale cărui capacități au fost fertilizate de un mediu spiritual

complex, cel al universului satului moldav, unde își are rădăcinile, cel al culturii ieșene unde a învățat și a început și primele studii serioase în pictură sub îndrumarea unor profesori de prestigiu, apoi cel al Clujului unde tânărul sensibil care adusese cu sine un bagaj bogat și cuprinzător în multe domenii ale culturii și-a continuat drumul ca învățăcel în arta plastică, având profesori ce-au acordat în mod fericit importanță instruirii permanente, meșteșugului adâncit pe îndelete, formei plastice dar și culorii expresive, când mai reținută când mai fastuoasă, dacă mă gândesc la marele pictor Aurel Ciupe, unul dintre mentorii săi.

Așa dar, Gheorghe Gherman a fost și a rămas un constructor de forme investite cu inteligență și cu multă sensibilitate, desenul său fiind proces mental dar și gest expresiv. Imaginile au avut întotdeauna ceva cu un corespondent în realitatea familiară a artistului, numai că interpretarea realului este depășită de sensibilă stăpânire a liniei, de prezența unei mitologii personale ceea ce a făcut ca atmosfera, poezia ori sugestia psihologică să ajungă dincolo de tema obiectivă propriu-zisă. Gheorghe Gherman, scrutând fața lumii, s-a înscris între cei care fac din semnul plastic nu numai indicatorul autorității lumii realului, cu respect pentru ceea ce putem vedea cu ochii noștri, ci și un “seismograf” al uimirii, al miracolului descoperirii, al trăirilor celor mai adânci dar cu atâta discreție exprimate. Mijloacele de expresie trebuie să poți să le stăpânești, iar neliniștile apar dacă respectul pentru această “facere” prin creație plastică este riguros. Pânzele se articulează încet, ele trădând, chiar dacă discret, frământările fără sfârșit și de aceea fiecare dintre ele reprezintă un mic univers ce-și ordonează prin tatonări, prin aprofundarea continuă, chipul și coerența structurală.

Întâlnim, de-a lungul timpului, aproape aceleași teme în creația sa, compoziții în peisaj, naturi statice, dar mai ales peisaje ivite dintr-un funciar atașament față de natură, într-o generoasă desfășurare panoramică, cu un aer rural dar în care nu se insinuează nici un atribut pitoresc al ruralității. În aceste spații ample se ivesc ici-colo animale ieșite la păscut, caii, mai ales caii pictați cu atâta dragoste încât linia îmi pare să includă și mângâierea tandră a mâinii artistului, apoi țărani aflați în drum sau în popas, case cu formele cel mai adesea simplificate, geometrizate, amintind de specificul unor spații mai extinse, cele mediteraneene, cu atmosfera de simplitate și rigoare ce le sunt caracteristice.

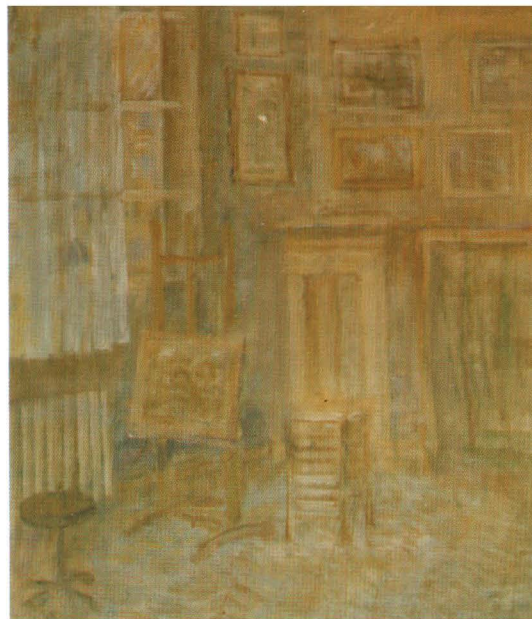
S-a observat că indiferent de periplurile existenței noastre, de amprentele geografice, sociale, culturale dobândite pe parcursul existenței, copilăria ne marchează, pentru că atunci lumea concretului ne invadează, stabilindu-se în noi cu aviditate acele date ale

mediului care modelează structurile devenirii. Gheorghe Gherman provine din inima Moldovei, cu peisaje de deal cu coamele blânde ce s-au întipărit adânc în sufletul sau, pentru că nu ulițele satului, nu aspectele anecdotice ori pitorești au fost reținute ci amploarea spațiilor ce te invită la visare ori meditație au fost păstrate intacte, chiar dilatate de ochii uimiți, fascinați ai copilului, apoi ai tânărului profund, dornic să afle, să cunoască cât mai mult. Acea cuprindere de atunci a lumii a fost copleșitoare, dobândind un set de imagini în care recunoaște totul și raportează totul, indiferent de acumulările, de evoluția personalității sale în timp, de orizontul său spiritual, chiar și credința în proprietățile liniei, valorii, culorii și compoziției, refuzul imposturii în artă sunt calități pe care le datorează și acelor imagini și trăiri ale copilăriei și adolescenței pătrunse de spiritul locurilor natale dar și de dorința puternică de atunci de a se instrui, de a se forma intelectual și spiritual cât mai complex. Cu toate că Gheorghe Gherman a asimilat, a citit, a abordat ca intelectual cu o mare plăcere estetică marile direcții ale spiritualității europene, el însuși în creația sa a fost mai prudent, neacceptând spectaculosul, improvizatia, explozivul. De aceea, nici nu aflăm momente cruciale în care artistul să-și schimbe traiectoria creatoare ori alte preocupări decât cele știute deja în lumea artei sale. Evoluția sa artistică este caracterizată printr-o neîncetată acordare a gândului și sentimentului cu expresia pe care a dorit-o mereu mai profundă dar și mai discret sugerată.

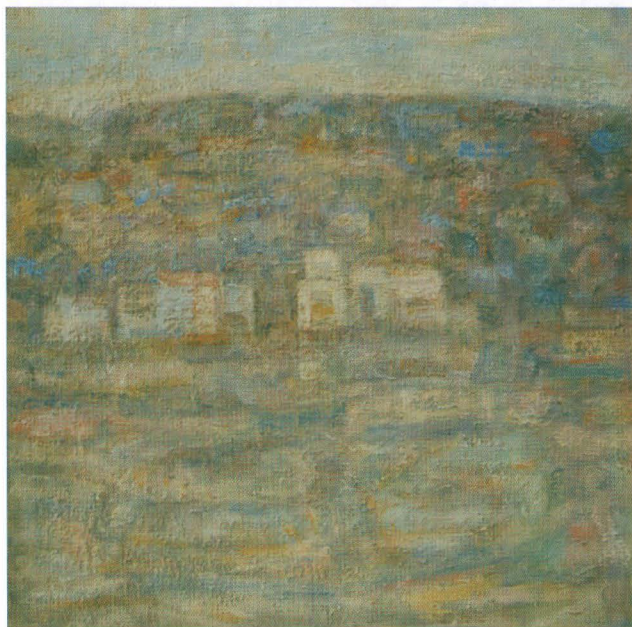
Afirmasem mai sus că lumea copilăriei a marcat adânc devenirea spirituală a artistului și a creației sale, numai că la baza ei nu se află subconștientul într-o direcție suprarrealistă ori metafizică pentru că imaginarul plastic și sistemul valoric nu este ermetic, ci aparține conștiinței sale profunde ce presupune, inevitabil, compoziții ce se înscriu în figurativ, chiar dacă recurge adeseori la stilizare și chiar la geometrizare, mai ales în naturile statice. Ordinea pe care pictorul dorește să o imprime nu aparține unei suverane cerebralități ordonatoare, după cum nu aparține nici unei afectivități copleșitoare, sensibilitatea fiind mereu domolită, considerată mult prea intim legată de ființa sa pentru a dori să fie dezvăluită. Peisajele nu sunt nici vizionare, nici fantastice, ele s-ar putea chiar localiza, dacă mai ales atmosfera care le învâluie nu le-ar detașa de un spațiu prea riguros concret. Tablourile acestea sunt mai curând oglinzi ale sufletului său decât obiective reprezentări din natură, pentru că dacă în unele dintre ele precizia, elementele formale mai tranșante aparțin voinței de dăinuire, de eternizare a lor, de nesupunere în fața legilor firii, alte imagini induc difuza conștiință a viitoarei disoluții, formele, ca de altfel întreg spațiul, ajungând la substanțialitatea unei licăriri, a dizolvării, salvate de transcenderea neliniștii într-un fel de certitudine estetică. Totuși, artistul își exteriorizează cu multă discreție neliniștile existențiale, formele plastice nedizolvându-se niciodată întru totul, reușindu-se mereu aflarea unui echilibru, el regăsind în natură forțele tandre ce sălăsluiesc în peisaj, fiind sugerată aici chiar o fericire simplă ce se ivește când ai descoperit că orice individualizare, orice figurare atent controlată și adânc simțită menține categoriile speranței și ale iluziei, și că omul nu este nicicând mai deplin el însuși decât atunci când se recunoaște în acele înfățișări.

Nu vreau să încerc decodarea elementelor ascunse, a misterului, dar privindu-i tablourile mi se dezvăluie o viață a pământului ce-și păstrează sufletul și

spiritul, tălmăcite cu o credință, cu o fidelitate gravă, respectuoasă, statornică și totodată cu un sentiment de fraternitate adâncă iar această comuniune cu amplele spații calme și stabile îi conferă o personală speranță de dăinuire. Ochii lui se întorc asupra formelor asimilate profund în ființa sa, iar aceste imagini interioare se confundă atât de bine cu înfățișări obiective, încât lumea experiențelor percepute în timp se armonizează deplin cu cele ale amintirilor și speranțelor sale. Amintirile se umplu astfel cu adevăr viu iar imaginarul se mișcă când mai evident, când mai părelnic, iar formele acestea ivite din memoria sa ajung să aibă viața lor de sine stătătoare. Artistul încearcă să nu le amestece cu neliniștile prezentului, colective ori personale, cu sentimentele sale, să le păstreze intacte, neinvadate de forțe corupătoare, ci solemne ori prietenoase, mereu într-o relație binefăcătoare.

De aceea nu fixează nici fețele schimbătoare ale spațiului și mai ales ale timpului. Vom regăsi aproape aceleași peisaje în tablourile sale, ele devenindu-ne tot mai apropiate, tot mai cunoscute și mai necesare cu cât le privești mai mult, iar dacă ne referim la timp, ele aparțin unui anotimp al toamnei când roadele tocmai au fost culese, ceea ce face ca speranța să dăinuie încă pentru a nu ne gândi la inevitabilă artă. Ai zice că artistul contemplă aceste peisaje iluminate în unele tablouri de cea mai blândă lumină, aceea a soarelui ce apune, pentru că lumina nu însuflețește discret pânza numai din punct de vedere plastic, ci ne cheamă să ne sublimăm pe noi înșine pentru a comunica cu imensitatea acestor spații. Alteori soarele deja a apus, iar lumina devine difuză, cețos albastruie ori vineție, conferind o asprime, o răceală imaginii pictată într-o tonalitate rece atotcuprinzătoare, realizându-se un acord între figurile umane, stilizarea elementelor de peisaj și arhitecturale.

Aceeași economie a mijloacelor de expresie prezente în desen și compoziție, o regăsim și în cromatica sa, formele articulându-se și prin efectul dominantei cromatice, fie într-o gamă caldă, temperată, - fiind excluse strălucirile roșului aprins - cu ocruuri aurii, umbre, pământuri, un roșu spre grenna, fie într-o gamă rece, cu verde stins, albastru într-o multitudine de nuanțe și o serie largă de griuri ce unifică imaginea de fiecare dată într-o lumină intimă, cernută, ce s-a substituit celei din plină zi, pentru un ceas de seară indecis, pentru că s-a observat, fiecare artist a ales ceasul și anotimpul propice pe care îl poartă în sine.

Nici **naturile statice** nu sunt doar reprezentări fidele ale obiectelor aflate în fața sa, ele devenind în tablourile sale realități noi, unde nevoia de ordine, de repere se face simțită prin prezența unor forme bine definite, în unele dintre ele ajungând la o geometrizare riguroasă, la simplificarea extremă a volumelor, într-un spațiu epurat până la esențe. Într-o primă etapă, naturile statice erau pictate în

prim planul unor peisaje ample, luând locul personajelor umane, în forme puternice, cu linia fermă dar în raporturi animate, prietenoase cu privitorul. De altfel, naturile sale statice sunt plasate mai rar într-un interior iar atunci când apar în acest spațiu el nu sugerează intimitatea căminului, cu tot ceea ce înseamnă căldura și ambianța lui, ci este redus la maximum, transformat într-un loc scăldat într-o lumină pură și egală, fără umbre ori penumbre, fără taine, formele simplificate ivindu-se cu claritate și în raporturi armonioase pe suprafața pânzei, într-un colorit unde se caută cele mai potrivite raporturi, fără contraste, evitând tonalitățile intense. Cu aceeași discreție lumina acționează aici și ca un important factor spiritual ce pune în valoare o materie necoruptibilă de substanța tulbure a bucuriei ori a durerii. Totuși, unele naturi statice, într-o geometrizare ce pune în evidență mai mult decât obstinată căutare a echilibrului plastic formal, în ciuda reducerii lor la o maximă esențializare, îmi transmite chiar dacă voalat, un sentiment de adâncă neliniște. Așezate pe orizontală, aceste forme par smulse beznei, iar suportul lor este fragil pe fundalul întunecat, negrul având o înaltă virtute dramatică, evidențiindu-se nevoia de ordine, de stabilitate pe care, atunci când reușim, nu le obținem fără efort și fără o mare concentrare. Când este vorba de flori, artistul ni le înfățișează cu dragoste discretă, sfioasă, fiind așezate fără un anume aranjament, ele ivindu-se fragile, cu corolele mici și rotunde, dar

cu atât mai prețioase, ca niște nestemate, amintindu-ne de florile lui Gheorghe Petrașcu.

Am arătat că personajele umane, ori semne ale prezenței lor apar în peisaje apărute din amintirile existenței sale în lumea satului. Oamenii aceștia și-au păstrat fermitatea trăsăturilor, forța trupurilor puternice, generozitatea chipurilor dar trecând prin filtrul memoriei artistului au primit un aer solemn, având gesturi largi, iar privirile lor desprinse din cadrul natural, în ciuda aparențelor de realitate, trec dincolo de propriile lor prezente, surprinse într-o misterioasă comuniune. Și, bineînțeles, pictorul, un bun conviv, nu și-a uitat nici prietenii, printre care a dorit să se immortalizeze și pe sine într-un cadru de peisaj, intim într-un moment al întâlnirilor faste

Maria ZINTZ

Lumea din pânzele lui Gherman este în întregime inventată în sensul că geografia evocată este una subiectivă, cu amintirea malcomelor coline și dealuri

moldave, cu o eternitate și o pace a alcătuirilor situată la egală distanță între vis și realitate. În această ambianță, învășmântată cu discret, dar rafinate texturi cromatice pastelate, cu tonalități stinse, vibrând duios și tainic, pictorul instalează nu de puține ori scene epice, cu o acțiune bogată și complicată, prezentată ca într-un fel de teatru în aer liber, fără recuzită, integrat feericul decor natural. Când evocă umila demnitate și osteneala colectivă a scenelor de trudă țărănească, pe ogoare ori în gospodării, rostirea își pierde din solemnitatea căutată, devine mai omenește lirică, mai cald evocatoare, mai marcată de semnul înfrățirii pictorului cu lumea ancestrală a satului nostru. Fin observator al acestei lumi, Gheorghe Gherman știe să introducă în cadru elementele ori ființe cu o funcție aparent anecdotică, având în realitate virtute de a concentra în ele ultimele ale imaginii, de a se constitui într-un fel de chei prețioase pentru o lectură cât mai conformă cu programul iconografic al artistului.

Mircea ȚOCA
în **Artiști orădeni**,
Editura Meridiane, București, 1983, p.25

Copleșit de gravitatea și responsabilitatea actului creator, el se apropie de pânza virginală cu sfiala și prudența celor onești care înțeleg că în artă nu există puncte de mijloc nici compromisuri. În pânzele sale, nu povestește și nu descrie ceva anume; el construiește în sensul cel mai bun al cuvântului o metarealitate în care se petrec scene de o misterioasă solemnitate. Asemenea visului, lumea pictorului Gheorghe Gherman atinge realul doar în câteva puncte; evenimentele desfășurându-se oarecum în afara timpului. Ele nu se petrec nici în lumina crudă a soarelui, nici învăluite de umbrele nopții, ci în atmosfera opalescentă a unui veșnic anotimp de toamnă. Dealurile blânde și golașe arcuite leneș, căsuțele izolate, pomii firavi și răzleți sporesc atmosfera de dulce melancolie și visare.

Geo PRAJA
în Catalogul expoziției personale,
Galeria de artă, Oradea, 1983

IDEALITĂȚI SPAȚIO-TEMPORALE

Nu o dată am stat, vreme îndelungată, la ceas de taină, împreună cu Gheorghe Gherman, în atelierul său situat în centrul Orădiei. Și, de fiecare dată, chiar dacă aceste întâlniri s-au petrecut în luni sau ani de-a rândul, pânzele sale mi se ofereau cu aceeași discretă generozitate, reușind să mă convingă de fiecare dată că am în față o creație care și-a declinat dintru început orice fel de supunere față de modele consacrate sau față de curentele contemporane. Peisaje populate cu personaje aparținând eternității, construite cu o duioasă rigoare, naturi statice unde ceainicul, vaza, paharul, sticla, ceasul sunt invariabile ale unor compoziții ce se doresc a fi detașate de realitatea imediată, mă acaparau pentru a mă introduce într-o lume subjugată iluziei permanenței unui timp și spațiu proprii plasticianului.

Trecerea ultimă prin spațiul matrice al pictorului nu face excepție de la regula consacrată. Aceleași subiecte și aceeași paletă cromatică ni se dezvăluie cu un firesc care te face să le accepți imediat. Culorile calde, sobre în nuanțări tonale, orchestrate în pagină cu elegantă sensibilitate contribuie la construirea unor compoziții de o inconfundabilă profunzime ideatică. Din tot acest demers a rezultat o realitate ce se dovedește a fi un efect al unei lucide investigații interioare, de lungă durată, al unui cumpătat dialog cu sine sau cu privitorul, care în cele din urmă anulează sentimentul inutilității noastre. Dimpotrivă, acordă șansa unei limpeziri sufletești de care fiecare avem nevoie în viața pământească.

Din perspectivă compozițională pânzele semnate de Gheorghe Gherman nu sunt complicate inutil. Motivul acestei opțiuni estetice este cât se poate de simplu. După conturarea structurii întregului, care rămâne neschimbată până la finalizarea picturii - cele mai multe lucrări ale sale sunt terminate în ani buni -, plasticianul revine constant doar spre a consolida mult doritul echilibru cromatic și pe acela al organizării interne. Revenirea însă a avut drept consecință consacrarea unei formule de exprimare estetică ce tinde spre armonia ideală în plan tehnic și spiritual deopotrivă, spre crearea unui cadru de împlinire sufletească unde ne putem retrage de fiecare dată când rutina și răutățile din jur ne apasă.

Rareori ne-a fost dat să avem posibilitatea apartenenței, chiar și pentru o clipă, la un timp și un spațiu idealizate, să fim parte a unui dialog cu o creație ce ni se dezvăluie cu maximă puritate sentimentală. Datorăm lui Gheorghe Gherman această perspectivă purificatoare, punerilor sale în pagină, care sunt expresia unor sincere expresivități plastice.

Aurel CHIRIAC

Since he made his debut, Gh. Gherman distinguished himself by his drawing skills, by his art of modeling so that he started his career as a full-fledged artist. His abilities were fertilized by a complex spiritual background, that of the Moldavian village universe, where he is deeply rooted, that of the culture of Iasi where he studied and started his first serious painting. Then he continued in the universe of Cluj, where the sensitive and cultured man became a student of fine art being guided by some professors who attached importance not only to the continuous education, art of modeling but also to the expressive color, sometimes more restrained and sometimes more sumptuous if I think about the great painter Aurel Ciupe, one of his important mentors.

Gh. Gherman has been creating forms invested with intelligence and a great deal of sensitiveness, his drawing being a mental process and also an expressive gesture. The created images have always had something in

correspondence with the artist's familiar reality with the only difference that his interpretation of reality was overtaken by the sensitive command of line, by the presence of a personal mythology that made the atmosphere, the poetry or the suggestion reach behind the proper objective theme.

Taking a close look at the world, Gh. Gherman was one of those who turned the plastic sign not only into an indicator of the authority of the real world being respectful of what we can see with our own eyes, but also into a "seismograph" of amazement of the miracle of discovery, of the deepest feelings so discreetly expressed.

One has to master the means of expression, and uneasiness appears when the respect for this "making" through plastic creation is more rigorous. The canvases are slowly articulated each of them betraying endless concern and each of them representing a small universe.

In the course of time, we come across composition in landscape, still life painting in his creation, but especially landscapes due to his affection for nature in a generous panoramic view bearing a rural look. In this large spaces one can notice some animals glazing

here and there, especially the horses painted with so much love that the scenery seems to include the tender touch of the artist's hand, then the peasants on the road or on a halting place, houses in their plain roof, with their specific simplicity and rigorousness.

The order the painter wants to inculcate belongs neither to a sovereign cerebralism nor to an overwhelming affectivity, his sensitiveness always being at ease and always too intimate and closely connected to neither visionary nor imaginary, they could even be traced, if the atmosphere surrounding them detached them from a too rigorous space.

Thus, they are rather reflections of his soul than objective representations of nature, as in some of them the preciseness, the formal and the conscious belong to his will of making them everlasting, eternal. The disobedience in front of the natural laws and others images induce the diffused consciousness of the future dissolution. Both the forms and the entire space reach the substantiality of a gleam, of dissolution saved by the metamorphose of anxiety into some kind of an artistic certainty.

The artist discreetly externalizes his existentialist anxieties, the plastic forms never dissolving complexity, always succeeding in finding a balance. He finds in nature the tender forces that live in the landscape, suggesting here a simple happiness when one discovers that any individuality, any cautions figuration maintains the categories of illusion and hope and also suggesting that the man is never more full-fledged than when he sees himself in these representations.

I don't intend to decode the hidden elements, the mystery, but looking at his paintings I realize that they reveal a life of the land that preserves its soul and spirit, both expressed with faith, a serious and constant faithfulness and in the meantime with a paternal deep feeling. This communion with calm, large spaces gives it a personal and everlasting hope. His eyes return to the images absorbed by his soul and these interior images are so easily mistaken for some objective depictions that the world of his experiences harmonize with that of his memories and hopes. These memories are filled up with truth, sometimes obvious, sometimes imaginary, and the forms

live their own life. The artist tries to preserve these forms unaltered by the anxiety of the present, be it collective or personal.

We will find again the same landscapes in his paintings, they becoming more and more close, well known and necessary when you look at them longer. If we think about time, they belong to a season of autumn when the early fruits have just been harvested, that makes the hope last without thinking of the inevitable winter. One could say that the artist contemplates these landscapes gently

illuminated by the sun that sets because the light not only gives life to the canvas but also makes us communicate with the immensity of these spaces sometimes, the sun has just set and the light becomes diffuse, cold, bluish or purplish, making the image be cold and severe this creating an accordance between the human figures and landscape and architectural elements.

Maria ZINTZ

The world in Gherman's painting is fully invented, meaning that the conjured up geography is a subjective one with the remember of the gentle Moldavian hills, with an eternity and a peace of the structures situated at the same distance between dream and reality. In this ambiance, clothed with discreet, but refined chromatic crayon textures, with faint shades, vibrating secretly and tenderly, the painter settles down not just a few times epic scenes, with an intricate and ample action, presented as like as in an opened air theatre, without stage props, integrated to the natural fairy background. When he conjures up the humble dignity and the collective effort of the scenes of peasant trouble, on fields or household, the uttering loses it from the searched ceremony, become most humanly lyrical, more warm evoking, more marked by the sign of the brotherhood between the painter and the ancestral world of the village. Sophisticated observer of this world, Gheorghe Gherman knows how to introduce in the framework elements or beings with an apparently anecdotic function, having in reality the virtue to concentrate in them the ultimate senses of the image, to constitute themselves in a kind of precious keys for a most concordant lecture with the iconographic program of the artist.

Mircea TOCA
Artiști orădeni,

Meridiane Publishing House
Bucharest, 1983, p.25

Overwhelmed by the gravity and the responsibility of his creation, he is approaching by the nude canvas with the shyness and the prudence of the honest who understand that in art does not exist either middle points or compromises. In his canvas he does not tell us a story and does not depicts something certain; he builds up in the best sense of the term a meta reality in which are happening scenes of a mysterious solemnity. Similar to the dream, the world of the painter Gheorghe Gherman touches the real only in some points; the events taking part

somehow beyond the time. They are not happening either in the cruel sunlight, or surrounded by the shadows of the night, but in the atmosphere of a continuous autumn. The mild and deserted hills, lazy arched, insulated little houses, the feeble and stray trees are increasing the atmosphere of sweet melancholy and dreaming.

Geo PRAJA
Exhibition catalogue

SPATIOTEMPORAL IDEALITIES

I have more than once spent long hours late at night in Gheorghe Gherman's studio, situated in the heart of the city of Oradea. No matter if these night visits were monthly or yearly, the feeling I had was the same: his canvases revealed the same secret generosity, convincing me again and again that what I was looking at emerged from a definite resistance to any conventional models or any contemporary trends. His landscapes are populated with humans belonging to eternity, shaped with a tender rigour; his still-lives, foregrounding the teapot, the vase, the glass, the tumbler, the fruit, the clock, are unchanging compositional representations meant to detach from close reality, to fascinate the eyes and to introduce the onlooker into a world subdued by the illusion of a spatiotemporal permanence that the artist wants to emphasize.

The painter's latest canvases apply to the same personal rules, displaying the same themes and the same chromatic range, impressing us by the naturalness of their colourways and temperate hues, displayed in an elegant, sensitive orchestration of tints, rendering specific, ideatically, profound compositions. His entire endeavour turned into shaping an artistic world that stands for a steady, insightful approach of annihilating the latter's sense of uselessness by suggesting the moment of a possible cathartic way of considering earthly life.

Gheorghe Gherman's paintings are not compositionally vain as they clearly reveal his aesthetic options: the outlining of the structure as a whole, which stays unchanged until the final touch and most of his works were carried out in a good number of years -, is followed by a chromatic revision meant to strengthen the balance and the inner power of the painting. This revision ended up in the

establishing of a new aesthetic way, a new chromaticity that tends to the ideal harmony, both at technical and spiritual level, in order to create a frame for our peace of mind, a shield against the routine and the evil surrounding us.

Seldom have we had the definite feeling of belonging, even for an instant, to an idealized time-space continuum, of acting in a dialogue with a painting that so clearly reveals its maximum sentimental purity. We owe this state of mind to the artist, to Gheorghe Gherman who successfully offers this purificative perspective through his canvases, seen as the symbol of a genuine artistic expressiveness.

Aurel CHIRIAC

DATE BIOGRAFICE

1948 27 ianuarie s-a născut la Gropnița, județul Iași
1967 a absolvit Liceul de Artă Plastică din Iași
1973 a absolvit Institutul de Artă Plastică "Ion Andreescu"
din Cluj Napoca Printre profesorii săi s-au numărat Radu
Fulger, Petru Feier, Alexandru Mohi, Aurel Ciupe
1973-1977, profesor de desen la Iași
Din anul 1974 lucrează ca restaurator muzeograf la Muzeul
Țării Crișurilor din Oradea
Membru al U.A.P., filiala Bihor.

Expoziții personale:

1977 Cluj Napoca, Galeria Filo
1978 Oradea, Galeria U.A.P.
1983 Oradea, Galeria U.A.P.
1984 Beiuș, județul Bihor.

Din anul 1974 a participat cu lucrări la expozițiile județene,
republicane și de grup ale filialei U.A.P. Bihor.

Tablouri semnate de Gheorghe Gherman fac parte din
colecții aflate în România, Germania, Austria, Spania, Italia,
Australia, S.U.A., etc

LISTA LUCRĂRILOR

1. ANIVERSARE, ulei pe pânză, colecția Muzeului Țării
Crișurilor
2. PLECAREA VOLUNTARILOR, ulei pe pânză, colecția
Muzeului Țării Crișurilor
3. ÎNTÂMPINARE, ulei pe pânză, colecția Muzeului Țării
Crișurilor,
4. SĂRBĂTOARE, ulei pe pânză, colecția Muzeului Țării
Crișurilor,
5. DRUMEȚI, ulei pe pânză, colecția Muzeului Țării Crișurilor
6. PEISAJ CU CĂRUȚĂ, ulei pe pânză, colecția Muzeului Țării
Crișurilor,
7. INTERIOR DE ATELIER, ulei pe pânză, colecție particulară
8. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
9. PEISAJ CU FIGURI, ulei pe pânză, colecție particulară
10. ÎNTOARCEREA, ulei pe pânză, colecție particulară
11. NATURĂ STATICĂ (1), ulei pe pânză, colecție particulară
12. DRUMEȚI, ulei pe pânză, colecție particulară
13. PORTRET DE FETIȚĂ (Diana), ulei pe pânză, colecție
particulară
14. NATURĂ STATICĂ (2), ulei pe carton, colecție particulară
15. FUGA ÎN EGIPT, ulei pe carton, colecție particulară

BIOGRAPHICAL DATA

-1948, 27-th January The artist is born in the village
Gropnița, Iasi county.
-1967 Graduated the Fine Arts secondary school in Iasi.
-1973 Graduated the Institute of Art History "Ion Andreescu"
in Cluj Napoca.
Between his teachers are Radu Fulger, Petru Feier,
Alexandru Mohi, Aurel Ciupe.
-1973 1974 teaches drawing in Iasi.
- since 1974 is working as a restorer-museograph at
the Cris Country Museum in Oradea. He is a member of Fine
Art Artists, Bihor county branch.

Personal exhibitions:

-1977 Cluj Napoca, the "Filo" Gallery
-1978 Oradea, the UAP Gallery
-1983 Oradea, the UAP Gallery
-1984 Beiuș, Bihor county

Since 1974 he took part with his works at all the
exhibitions of the Union of Fine Art Artists, Bihor county
branch, all along the country.

The paintings signed on by Gheorghe Gherman can
be found in private collections in Romania, Germany,
Austria, Spain, Australia, United States, etc.

CATALOGUE

1. ANNIVERSARY, oil on canvas, Museum of Cris Country
collection
2. THE DEPARTURE OF THE VOLUNTARIES, oil on canvas,
Museum of Cris Country collection
3. WELCOME, oil on canvas, Museum of Cris Country
collection
4. FEAST, oil on canvas, Museum of Cris Country collection
5. TRAVELERS, oil on canvas, Museum of Cris Country
collection
6. LANDSCAPE WITH WAGON, oil on canvas, Museum of Cris
Country collection
7. INTERIOR OF A STUDIO, oil on canvas, private collection
8. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
9. LANDSCAPE WITH CHARACTERS, oil on canvas, private
collection
10. THE RETURN, oil on canvas, private collection
11. STILL LIFE (1), oil on canvas, private collection
12. TRAVELERS, oil on canvas, private collection
13. PORTRAIT OF A LITTLE GIRL (DIANA), oil on canvas,
private collection
14. STILL LIFE (2), oil on cardboard, private collection
15. THE RUN IN EGYPT, oil on cardboard, private collection

16. AUTOPORTRET, ulei pe pânză, colecție particulară
17. NATURĂ STATICĂ (3), ulei pe carton, colecție particulară
18. MARINĂ, ulei pe carton, colecție particulară
19. TINERI, ulei pe pânză, colecție particulară
20. NATURĂ STATICĂ, ulei pe pânză, colecție particulară
21. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
22. PEISAJ, ulei pe carton, colecție particulară
23. PLECARE, ulei pe pânză, colecție particulară
24. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
25. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
26. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
27. INTERIOR CU PEISAJ, colecție particulară
28. NATURĂ STATICĂ, ulei pe pânză, colecție particulară
29. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
30. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
31. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
32. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
33. NATURĂ STATICĂ, ulei pe pânză, colecție particulară
34. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
35. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
36. NATURĂ STATICĂ, ulei pe pânză, colecție particulară
37. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
38. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
39. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
40. PEISAJ, ulei pe pânză, colecție particulară
41. PEISAJ, ulei pe carton, colecția Consiliului Județean
42. COMPOZIȚIE ÎN INTERIOR, ulei pe pânză, colecția artistului
43. PEISAJ CU PERSONAJE (1), ulei pe pânză, colecția artistului
44. ÎNTOARCEREA, ulei pe carton, colecția artistului
45. FEMEI ÎN INTERIOR, ulei pe pânză, colecția artistului
46. MARINĂ (1), ulei pe pânză, colecția artistului
47. MARINĂ (2), ulei pe pânză, colecția artistului
48. PĂDURE, ulei pe pânză, colecția artistului
49. PEISAJ, ulei pe pânză, colecția artistului
50. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
51. NATURĂ STATICĂ, ulei pe pânză, colecția artistului
52. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
53. NATURĂ STATICĂ, ulei pe pânză, colecția artistului
54. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
55. PEISAJ, ulei pe pânză, colecția artistului
56. PEISAJ, ulei pe pânză, colecția artistului
57. PEISAJ CU PERSONAJE, ulei pe pânză, colecția artistului
58. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
59. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
60. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
61. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
62. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
63. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului
64. COMPOZIȚIE, ulei pe pânză, colecția artistului

16. SELF PORTRAIT, oil on canvas, private collection
17. STILL LIFE (3), oil on cardboard, private collection
18. SEASIDE LANDSCAPE, oil on cardboard, private collection
19. YOUNG PEOPLE, oil on canvas, private collection
20. STILL LIFE, oil on canvas, private collection
21. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
22. LANDSCAPE, oil on cardboard, private collection
23. DEPARTURE, oil on cardboard, private collection
24. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
25. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
26. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
27. INTERIOR WITH STILL LIFE, private collection
28. STILL LIFE, oil on canvas, private collection
29. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
30. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
31. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
32. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
33. STILL LIFE, oil on canvas, private collection
34. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
35. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
36. STILL LIFE, oil on canvas, private collection
37. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
38. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
39. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
40. LANDSCAPE, oil on canvas, private collection
41. LANDSCAPE, oil on cardboard, County Council collection
42. COMPOSITION IN INTERIOR, oil on canvas, artist's collection
43. LANDSCAPE WITH CHARACTERS (1), oil on canvas, artist's collection
44. THE RETURN, oil on cardboard, artist's collection
45. WOMEN IN INTERIOR, oil on canvas, artist's collection
46. SEASIDE LANDSCAPE (1), oil on canvas, artist's collection
47. SEASIDE LANDSCAPE (2), oil on canvas, artist's collection
48. FOREST, oil on canvas, artist's collection
49. LANDSCAPE, oil on canvas, artist's collection
50. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
51. STILL LIFE, oil on canvas, artist's collection
52. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
53. STILL LIFE, oil on canvas, artist's collection
54. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
55. LANDSCAPE, oil on canvas, artist's collection
56. LANDSCAPE, oil on canvas, artist's collection
57. LANDSCAPE WITH CHARACTERS, oil on canvas, artist's collection
58. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
59. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
60. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
61. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
62. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
63. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection
64. COMPOSITION, oil on canvas, artist's collection